

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Бюджетне фінансування є досить важливою ланкою бюджетного механізму. Оскільки без фінансування таких важливих бюджетних установ як освітні, медичні чи інші заклади, держава не може виконувати свої головні функції.

Бюджетне фінансування – це надання коштів з державного та місцевих бюджетів, бюджетним установам та організаціям, на виконання певних функцій та забезпечення їх діяльності.

Теоретичні основи бюджетного фінансування необхідно розглядати через призму принципів, на основі яких воно здійснюється (див. табл. 1).

Вважаємо, що найважливішими принципами бюджетного фінансування є принципи безоплатності, безповоротності, та цільового спрямування (призначення).

На сьогодні використовуються такі форми бюджетного фінансування:

1) кошторисне фінансування – виділення бюджетних асигнувань на основі кошторису у безповоротному і безоплатному порядку на фінансування певних об'єктів (програм, заходів) з визначенням їх цільового призначення і розподілом за окремими періодами фінансування;

2) бюджетні інвестиції, які можуть здійснюватися у вигляді фінансування капітальних вкладень, проектного фінансування конкретного інвестиційного проекту та придбання частки акцій чи прав участі в управлінні підприємством;

3) бюджетні кредити є формою надання державним підприємствам тимчасової фінансової допомоги на поворотній і платній основі;

Таблиця 1

Принципи бюджетного фінансування (узагальнено автором)

№	Назва	Характеристика
1	Безоплатність	Відсутність плати за виділені бюджетні кошти
2	Безповоротність	Кошти спрямовані на фінансування не потребують їх відшкодування
3	Цільове спрямування (призначення)	Бюджетні видатки мають здійснюватися лише за суворо визначеними цілями
4	Плановість	Обсяг видатків з Державного бюджету визначається законом про Державний бюджет на наступний рік
5	Публічність та прозорість	Надання об'єктивної інформації суспільству у формі звітів про використання бюджетних коштів їх розпорядниками та прийнятті відповідних рішень
6	Справедливість і неупередженість	Бюджетне фінансування здійснюється на засадах справедливого і неупередженого розподілу бюджетних ресурсів між усіма розпорядниками коштів
7	Повнота	Видатки бюджетних установ здійснюються з одного бюджету за рахунок коштів загального і спеціального фондів
8	Контрольованість	Використання всіх видів, форм і методів бюджетного контролю щодо кожного розпорядника і одержувача бюджетних коштів

4) державні трансферти – це невідплатні й безповоротні платежі з бюджету юридичним і фізичним особам, які не призначені для придбання товарів чи послуг, надання кредиту або на виплату непогашеного боргу. Державними трансфертами є державне субсидювання (державні субсидії, державні субвенції, державні дотації) і державна допомога населенню.